

אתם וכספכם

לפני שמחליטים מה עושים עם כספכם, מוצע ללמוד היטב את חוק פיני פיני ומה הוא אומר לגביכם, מומלץ לפנות למחשבון של המנהלת הנמצא באתר מנהלת סלע במשרד ראש הממשלה: www.pmo.gov.il/PMO/hitnaskut/homepage/htm

מאחר והליך מיקומכם מחדש כולל בחובו גם פיזיים מצד המדינה, רצוי כי תשתמשו בהם בצורה זהירה ונבונה ע"מ שיספקו את צרכים - הצרכים המידיים הנובעים מהמעבר למקום חדש וכן הצרכים לטווח הרחוק.

מסרתכם הראשונה צריכה להיות בניית תוכנית פיננסית אישית והיקפית ל : 6-12 החודשים הראשונים לאחר מיקומכם מחדש. במידה ותוכלו להמשיך לעבוד במקום עבודתכם הקיים, לנסות ולהיקלט במקום עבודה חדש או ולפרוש, השיקולים הבאים נוגעים גם לכם:

היכן לשמור את הכסף?

השיקול החשוב ביותר צריך להיות ביטחון כספכם ונזילותו, דהיינו - בחירת בנק או יעץ השקעות מורשה בחברה מבוססת המספקת שירותים פיננסיים. ניתן להגיע להוצאות מינימום על עמלות ועלויות תביעות כגון דמי ניהול ע"י השוואה בין הגורמים שיטפלו בכספכם. מאחר ובשוק קיימת תחרות בין הבנקים, גובה העמלות ודמי הניהול ניתנים על סכומים גבוהים של כסף משתנים רבות מאוד למשנהו. בקשו להיפגש עם מנהל הסניף עוד לפני שבחרתם ובקשו התחשבות והזלת עמלות יחד עם זאת, שיעור (ריבית) יותר גבוה, בהנחה שלא תשתמשו בכל הכסף שלכם מיד.

עקרונות להשקעה נבונה:

הגורם המכריע הוא מהי התשואה שתקבלו על השקעתכם, בעוד שתעדיפו כמובן לשלם מינימום מיסי מס ועמלות ככל האפשר. למרות שהדאגה העיקרית שלכם יכולה להיות איפה תגורו, חשוב ביותר כי אם הדבר ניתן, לא תשקיעו את כל כספכם כעת על קניית בית / רכב או חפצים אחרים. אתם עשויים להזדקק לסכומי כסף רבים להוצאות בעתיד הקרוב או הרחוק. הוצאות שכוללות: עזרה לילדים כשיגדלו, לימודים, השכלה גבוהה, הוצאות רפואיות, טיפולי שיניים, ביטוחים למיניהם, חתונות, ריהוט חדש, רכב משודרג, הכנסה בגיל פרישה, הוצאות על דיור מוגן (להורים מבוגרים) ועוד הרבה הוצאות בלתי צפויות (מקרר שצריך לתקן או להחליף, סיוע לילדים שמבקשים עזרה ברכישת דירה, למשל). רוב הוצאות אלו נמצאות כעת במגמת עליה.

עקרונות בניהול נבון של כספכם

במידה ויתאפשר לכם להשקיע חלק מכספכם כעת, הניחו העקרונות הבאים להנחות אתכם:

1. **חיסול האובדן -** אם חשבונכם נמצא כיום ביתרת חוב (מינוס), אתם משלמים ריבית גבוהה יותר מאשר הריבית שהייתם מקבלים אם סכום זהה של כסף היה מופקד בחיסכון סולדי כלשהוא. לכן, מומלץ ביותר כי הצעד הראשון שתבצעו יהיה להשלים את יתרת החוב ולדבוק ביצירת תוכנית כלכלית שתמנע מכם לחיות ברמת חיים גבוהה מרמת ההכנסה הצפויה לכם.
- אם עליכם לחפש מקור פרנסה חדש עקב המעבר, אינכם יודעים כעת מתי תתחילו לקבל שכר חודשי, וכמו כן, רמת השכר אינה ידועה מראש. היא משתנה מאזור לאזור כיוון שהיא פועל יוצא של מצב ההיצע מול הביקוש ברמה אזורית, ולא תמיד בהתאם לרמתכם המקצועית.
2. **תוכנית לטווח הארוך -** הכינו תוכנית כלכלית משפחתית לטווח הארוך בעזרת יועץ השקעות, התייעצות עם מומחה בנושא. מומלץ לקרא לפחות ספר אחד בנושא. יהיה עליכם לתכנן עפ"י איזו הכנסה חודשית תוכלו לשמר את רמת החיים שלכם כעת ולהבטיח כיסוי להוצאות עתידיות. הן מתחלקות להוצאות צפויות ובלתי צפויות, שוטפות ומשתנות, חודשיות ושנתיות. לאיזו הכנסה תדקקו עכשיו שאתם עוברים דירה? לכמה תדקקו כדי לחסוך לתקופת הפרישה? משך תקופה זו מתארכת עם העלייה בתוחלת החיים. כיצד תשמרו על ערך כספכם, אם לא תגדילו אותם לאורך זמן?
3. **קונצנזוס -** רצוי כי תגיעו להסכמה הדדית עם בנות זוגכם בנוגע למטרותיכם הפיננסיות לטווח הארוך. השאלה היא: כיצד אתם הורים את משאביכם צומחים?
4. **רמת סיכון -** החליטו בשיתוף בנות זוגכם מהי התייחסותכם ללקיחת סיכונים? עד כמה אתם מוכנים להפסיד מהקן עצמה- אם בכלל? אם התשובה היא "לא גרוש אחד" צריך להשקיע באפיקים יותר "שמרניים" ופחות תנודתיים, פירוש הדבר, עם תשואות יותר נמוכות אמנם יותר סולידיות לרוב. לתשומת לבכם: ככל שהתנודות ברווח גבוהות יותר, כך הסיכון גדול יותר.
5. **גיוון -** יועצי השקעות ממליצים תמיד שלא להסתמך על אפיק השקעות יחיד. מרבית הישראלים משקיעים את כספם ברכישת דירה. אפיקים נוספים סלילים: אג"חים, מניות, קרנות נאמנות, נדל"ן (כהשקעה להשכרה), מט"ח, תוכניות חסכון ועוד. התשואות בכל אפיק משתנות בצורה ניכרת בהתאם לאופי ההשקעה וסיבה. מומלץ כי תבנו "תיק השקעות" לבחינת כל האופציות הקיימות והמתאימות לכם. חשוב בחינת הרווחיות השנתית הממוצעת לאורך זמן, לכן אין לקבל החלטות פזיזות.
6. **בטחו את עצמכם -** מומלץ כי תיפגשו עם סוכן ביטוח ותבחנו את פוליסות הביטוח שלכם לעתיד הקרוב. כמו כן מומלץ לברר פרטים על ביטוחים סיעודיים, ביטוח חיים וסוגים אחרים של ביטוחים שיבטיחו את עתידכם. פגישה עם סוכן ביטוח תיעשה תמיד בחינם ואינה

מחייבת בשום צורה, וצריכה לכלול סקירה של אילו ביטוחים קיימים ברשותכם ומה חסר. רצוי לעשות סקר שוק כדי למצוא סוכן שיוכל להציע לכם פוליסות יותר משתלמות.

7. נדילות - לכמה כסף תזדקקו בחודשים הקרובים או בשנים הבאות? ומהרגע שתהיה לכם הכנסה מסודרת? חשוב שתציצרו הכנסות גבוהות ככל האפשר מכספכם מבלי לסכנו מאחר ויהיה עליכם להסתמך עליו במידה ועבודתכם החדשה תשלם לכם משכורת שלא הולמת את הוצאותיכם. זאת בהנחה שהוצאותיכם יעלו לאור העלויות הגבוהות יחסית לאזור בו גריתם עד כה. נדילות הינה האפשרות לממש את ההשקעה במינימום זמן והפסד. לכן, יש חשיבות רבה לתכנון נכון של תקופת ההשקעה.

8. הוצאות מס מינימליות - פגישה עם יועץ מס תסייע להקטין הוצאות המס שלכם. שכירים יכולים לבצע זאת באמצעות קרן השתלמות וקופת גמל של ביטוח מנהלים, או לחילופין דרך קרן פנסיה. מרכיב המס חשוב כיוון שיש אפיקים שמעניקים הטבות ואחרים החייבים במס גבוה יחסית.

במידה והנכם עצמאיים, שוחחו עם יועץ המס על האופציות הנ"ל וכן על דרכים מסופות להפחתת שיעור המס ע"י הגדלת ההוצאות המוכרות שלכם תוך כדי הבטחת הכנסתכם במידה ויבצר מבעדכם מלעבוד. אם אתם המפרנסים העיקריים בבית מומלץ לשקול רכישה פוליסת ביטוח אובדן כושר עבודה.

9. שרות- בדקו אם היועץ משתמש במידע מעודכן, והאם הוא מספק לכם מידע מקיף ומובן. האם קל להשיג אותו? האם הוא מספק יחס אישי?

10. שליטה עצמית- עד כמה אתם בעלי ידע, זמן וכישורים עם נכונות לקחת על עצמכם אחריות על ניהול תיק השקעות שלכם לעומת קבלת ייעוץ והחלטות ע"י איש מקצוע אובייקטיבי ומקצועי?

11. קונסנזוס- ככל שניתן, מומלץ לכם ששני בני הזוג יקבלו החלטות פיננסיות במשותף על בסיס התייעצות שני בני הזוג יחד. מי שמחליט בלי לערב את בן או בת הזוג עלול לסבול מביקורת קשה אם, משום מה, ערך הכסף יורד משמעותית. כדאי למנוע החלטות חד-צדדיות בכל מחיר.

מגורים: לקנות או לשכור?

השיקולים צריכים לכלול:

1. סקר שוק- קחו את הזמן לבצע סקר שוק לבדיקת עלויות שכירות למול רכישה. צאו מנקודת הנחה כי המחירים יהיו בהחלט שונים מהמחירים אליהם הייתם רגילים. בדקו והשוו מהן התשואות שינבעו מהשקעותיכם וכמה הכנסה תתקבל כדי לכסות השכרת נכס. השוו עלויות תכניות: עלויות רישום ורישיון, עלות סוכן נדל"ן (1-2%), תיקונים, עלות הארנונה – עלויות שיכולות להרקיע משמעותית בהתאם למיקום הנכס. מה הפוטנציאל הטמון בנכס מבחינת הרחבה, תחזית האזור הספציפי? מהן תכניות הרשויות במקום מבחינת החברה ציבורית או כל משתנה אחר החשוב

לכם? אם אין ועד שכונתי או מנהל קהילתי, התייעצו עם מתווכים ואף עובדי מחלקת מהנדס העיר ע"מ לקבל פרטים לפני שאתם משקיעים את כספכם.

2. **משכנתא** - אם החלטתם לרכוש, בצעו סקר שוק נרחב ככל האפשר למשכנתא הטובה ביותר. בדקו אילו סוגי שערים קיימים ואם יש לכם

ביטוח חיים, בדקו איזו פוליסה יותר משתלמת-זו שרוכשים דרך סוכן ביטוח או זו שצמודה למשכנתא... מאחר וריביות על משכנתאות נחשבות לנמוכות כיום (פחות מ - 5%) אתם עלולים להתפתות לקנות בית במקום לשכור באזור בו תבחרו לגור. החלטה שכזו מחייבת בדיקה לעומק וחייבת לכלול שיקולים רבים ככל האפשר. ע"מ להימנע מהלחץ העלול להיגרם כתוצאה מהצורך לקבל החלטה, שקלו את האופציות שלכם בזהירות מרובה והייעצו עם מומחים ניטרליים בטרם תגיעו למסקנות.

תעסוקה

עקרונות מנחים לכניסה מחדשת לשוק העבודה:

הכירו את עצמכם - הבהירו לעצמכם מהו "הערך המוסף" שלכם בעיני מעבידים פוטנציאליים בתחום העיסוק שלכם. אם אתם שוקלים שינוי קריירה, או לא בטוחים שניתן להמשיך באותו תחום עיסוק או אם אין לכם מקצוע, היועצו עם זעף תעסוקתי ע"מ לקבל הכוון התעסוקתי. עליכם לקבוע מהן האופציות הטובות ביותר עבורכם. כחלק מהתהליך, רצו להיעזר ע"י מבדקים התעסוקתיים ועיון באחת הספריות התעסוקתיות (ראה פרטים ברשימת "ארגונים..."). יחד עם היעץ, תוכלו להכין "תוכנית פעולה" להשגת המטרות המקצועיות שלכם, בהתחשב במציאות ובמגמות בשוק העבודה באזורכם. תכנית זו אמורה לכלול יעדים ול"ז להשגתם ופעולות קונקרטיות שעליך לבצע. ברגע שאתם מגובשים ויודעים לאיזה כיוון ללכת, יתכן שתיעזרו ע"י קורס הסבה או הכשרה מקצועית, ניסוח קו"ח מחדש, בניית רשת קשר במקום החדש, סקר שוק לגבי מעסיקים באמצעות דפי זהב, האינטרנט, שיפור סכניקות הראיון, ועוד.

לרשות הורים יחידים מופעל שירות באמצעות קו טלפון בשם "קו קריירה" שמופעל ע"י שירות התעסוקה: 1-700-70-25-35.

1. כיצד למצוא עבודה? כפי שבוודאי ידוע לכם, ישנם מתחרים רבים על כל מקום עבודה בשוק. באזורים מסוימים בארץ אחוז האבטלה הוא למעלה מ - 10%, הממוצע הארצי. לכן, כל פנייה שתיזמן תוביל אתכם למטרה, אמנם תצטרכו ליזום הרבה, הרי המעסיקים לא מכירים אותך! תהליך חיפוש העבודה עלול להתארך מעבר לממוצע (5-8 חודשים) מאחר ותהיו עסוקים במעבר ובהסתגלות למקום החדש, לפחות בהתחלה. יש הרבה סידורים לבצע מעבר לפירוק הארגונים וסידור המרחב החדש. סביר להניח שתהיו עסוקים במתן עזרה לבני המשפחה, תספלו בכל הסידורים הנלווים ועוד.

שנן 2 טכניקות יעילות ביותר לאיתור הזדמנויות תעסוקה: הפעלת קשרים אישיים (רישות) יחד עם פניות יזומות. שתיהן יעזרו לכם למצוא מקום עבודה בזמן קצר יחסית. מאשר מענה למודעות דרושים בעיתון, חיפוש באינטרנט, פניה ללשכת העבודה המקומית או חיפוש דרך חברות כוח אדם, למרות ששיטות אלה אינן מבטלות.

כיצד להבדיל את עצמי לטובה?

העיקר הוא להיות "יחודי" ואחד מתוך מעט מועמדים. בעוד שמקורות החיפוש הנ"ל בהחלט ישתדלו לעזור לכם במציאת עבודה, מומלץ מאוד ליצור קשר עם עמיתים לשעבר מפרקי זמן בעבר, כגון חברים שלמדו איתכם או שעבדו איתכם בעבר. לרוב, אלה שעובדים הם ששומעים על תפקידים פנויים טרם פראסומם בעיתונות או באינטרנט. מומלץ לסגן קו"ח "יחודי" ויוצא מין השגרה בלי להפר את המרמזות המקובלות.

שליחת קורות חיים באי-מייל ובפקס מובילים לעיתים קרובות לתסכול במידה ולא מקבלים תשובות, לכן נטו לא להסתמך על אפשרויות אלה בלבד. נטו לתאם פגישות עם מעסיקים פוטנציאליים שלא מעוניינים כרגע בהעסקת עובדים חדשים בכדי לברר כיצד אתם נתפסים בשוק העבודה. ביצוע ראיונות לקבלת אינפורמציה על סיכויכם להשתלב במקומות עבודה שונים בהם אתם מעוניינים יעילו מאוד למטרה זו.

במידה ותאלצו לעדכן את ניסיונכם, שיקלו התנדבות במשרה חלקית או לאורך מספר חודשים כדרך טובה ליצור קשרים, לצבור ניסיון נוסף, להשיג מכתבי המלצה שלא נדבר על התרומה לזולת, דבר חיוני כשאנחנו בעצמנו משתדלים להתאזן מחדש.

2. **משאבים** - האינטרנט הוא משאב מצוין למציאת מידע על מעסיקים, זכויות עובדים, פרופילים של חברות, מקומות עבודה, תיאור עבודות ורמות שכר שונות. משאבים נוספים תוכלו למצוא ברשימה המצורפת "ארגונים תומכים" בהמשך.

3. **עסק עצמאי** - אם אתם שוקלים להפוך לעצמאיים, מומלץ מאוד שתשתתפו באחד מהקורסים של מס"י (המרכז לטיפוח יזמות) הממוקמים במס" ערים בארץ טרם פתיחת עסק חדש. אם אתם שוקלים להעתיק את העסק שלכם למקום החדש, מומלץ לבצע סקר שוק ובדיקת כדאיות ולהתייעץ עם המס"י הקרוב אליכם. (ראו אתר אינטרנט אינטראקטיבי החדש לבעלי עסקים או לבעלי רעיונות עסקיים והאפשרות לקבלת יעוץ פרטני לניהול משק הבית ברשימת "ארגונים"....)

נקודות חשובות לקראת המעבר למקום חדש

1. מידע על יישובכם החדש ניתן לקבל מהמועצה / עירייה, חברים, קרובים, אתר הבית של המועצה. במח' התיירות של העירייה או מהנדס העיר ניתן להשיג מפות.
2. בתי-ספר, גנים, תנועות טוטר, חוגים וכו' באזורכם החדש - מומלץ לברר את מגוון האפשרויות והדרישות של כל בית ספר או מוסד חינוכי אחר.
3. אם תזדקקו למטפלות לתינוק בביתכם החדש, החלו לברר על כך כבר מעכשיו.
4. בקשו העתק של התיק האישי של כל הילדים מביה"ס.
5. מקורות טובים למאגרי דירות להשכרה או למכירה ביישובכם החדש יכולים להיות סוכני נדל"ן, מודעות עיתון, פרסומים באינטרנט.
6. אם בכוונתכם לעבור למגורים זמניים בדירה קטנה או אצל קרובים עד שתחליטו על מגורים לטווח ארוך יותר כדאי לברר על מחסנים לאכסון חפצים.
7. עדכנו את ספר הטלפונים שלכם - חברים, מכרים, משפחה וכו'.
8. יש לעדכן ארגונים ששולחים לכם דברי דואר מ על ידי הודעה עם כתובת או תיבת דואר חדשה.
9. אם עדיין לא מצאתם מקום מגורים זמני- השיגו תיבת דואר אליה יעברו דברי הדואר שלכם.
10. חפצים שאינם מתכננים לקחת עימכם ניתן למיין מראש.
11. הכי רשימה של דברים שתצטרכו לקנות או לאחסן.
12. סוכן הביטוח שלכם הוא הכתובת לבחור בנושא הביטוחים השונים שלכם והאם צריך לעדכןם - ביטוח חיים (בהתאם למקום המגורים החדש), ביטוחרכב, ביטול ביטוח על הדירה בתאריך הרלוונטי וכו'.
13. דאגו לביצוע כל הפעולות הנדרשות בהעברת חשבונות הבנק - כתובת חדשה, פנקס צ'קים חדש.
14. הודיעו לחברת כרטיס אשראי וגורמים נוספים על שינוי הכתובת.
15. השיגו שמות, מספרי טלפון ודרישות של חברות כגון גז, מים, חשמל, בזק, ספק אינטרנט וכו' באזור המגורים החדש ע"מ להעביר חשבונות אם אפשר.
16. אם יש לכם כספת, רוקנו אותה לפני הזמן.
17. בקשו העתקי צילומים ודו"חות מרופא השיניים, רופאים, עו"ד, רו"ח, וטרנר, טיפת חלב, וכו'.
18. רוקנו סולר או גז ממכונות או מכשירים (מכסה דשא, למשל)
19. אספו קרטונים (מומלץ להשיג אריזות לבקבוקי יין שהן במיוחד חזקות).
20. מומלץ לרוקן את המקפוא.
21. אם יש צמחים שברצונכם לקחת, רצו להפסיק להשקות אותם ולארוז אותם בשקית זבל לפני המעבר.

22. אם אתם עוברים לדירה בבניין עם מעלית או חנייה ליד הכניסה, מומלץ לתאם את זמן המעבר מראש עם ועד הבית.
23. מומלץ להכין רשימת חפצים שיועברו ע"מ למנוע איבוד או בלבול בדקה האחרונה.
24. לפני שעוברים, מומלץ להכין מזוודות עם מספיק ביגוד וחפצים אישיים לשבוע ימים, במיוחד צעצועים אהובים במיוחד, משחקים, תמונות, מספרי פלאפון של חברים ושל הילדים.
25. אם אתם יודעים לאן אתם עוברים, החליטו מראש באיזה חדר תשימו כל ריהוט ולאיזה חדר יעברו החפצים של כל חבר משפחה. תנו לכל חדר מספר. אם אתם אורזים מראש, מומלץ לרשום על כל קרטון או חפץ מספר החדר אליו הוא יועבר, כך יחסך זמן רב בסידור הבית החדש.
26. תכשיטים, כוסות קידוש מכסף או חפצים יקרי ערך דומים (כולל מזוודות) כדאי לארוז או לקחת בתרמיל גב. אפשרות נוספת היא למסור חלק מראש למשפחה / חברים ע"מ לשמור עליהם.

אתרי אינטרנט

http://www.bankrate.co.il	השוואה בין הבנקים (עמלות, ריבית וכדומה)
http://www.gov.il	שער הממשלה - כל משרדי הממשלה מרוכזים באתר אחד - תשלומים, ספסים, מידע מאתרי הממשלה, מידע לקהלי יעד ומידע לפי נושא ועוד..
http://www.btl.gov.il	המוסד לביטוח לאומי
http://www.mof.gov.il/tic/h4	משרד האוצר - חישוב נקודות זיכוי ממס
http://www.molsa.gov.il	שירותי רווחה ממשלתיים
http://www.atlasnet.com (Atlas Net 5.0) (ללחוץ על	מפות אינטראקטיביות
http://www.mof.gov.il/hashkal.mikud.htm	טבלת זכאות לסיוע להלוואות לדירה של משרד השיכון
http://www.mashkanta.dirof.info	מידע מקיף בנושא משכנתאות
http://www.zap.co.il	השוואת מחירים של מוצרים רבים
http://www.mof.gov.il/hon	כתובות של חברות הביטוח, קרנות פנסיה וקופות גמל בישראל
http://www.briuf.info	מידע השוואתי בנושא ביטוח בריאות, ביטוח משלים, ביטוח פרטי, כפל ביטוח, מילן מונחים הקשורים לביטוח בריאות ועוד..
http://www.shil.info	מידע בנושא ביטוח לאומי, מיסים ואגרות, ביטוחי בריאות, דיור ושיכון, צרכנות, רווחה, יחסי עבודה ועוד..
http://www.shatil.org.il (להיכנס אל לוח המודעות)	מאגר מידע על משרות והדדמנויות להתנדבות בעמותות למיניהם
http://www.acri.org.il	האגודה לזכויות האזרח
http://www.commitment.org.il	עמותת מחויבות לשלום וצדק חברתי- באתר יש זכותן לדורש עבודה

http://www.asakim.org.il	מט"י - מרכז סיפוח יזמות - עם קורסים (בעיקר בנושא יזמות) גם בשפות שונות
http://www.matinet.asakim.gov.il	מט"ינט - אתר אינטרנט אינטראקטיבי חדש לבעלי עסקים או לבעלי רעיונות עסקיים ויעוץ פרטני לניהול משק הבית
http://www.taasuka.org.il	משרד התעסוקה - שירות לכל אזרח במשא תעסוקה
http://www.education.gov.il/	משרד החינוך
http://www.matnasim.org.il/	החברה למתנסים
http://www.moin.gov.il/	משרד הפנים
http://www.commitment.org.il (הזכותן באתר מפרט זכויות של מובטלים וכו')	עמותת מחויבות לצדק חברתי

מספרי טלפון

שם	פרטים	מיקום	טלפון
קו פתוח לפניות תלמידים למשרד החינוך	סיוע בבירור ובמיצוי זכויות הזקן		1-800-222-003
מוקד משרד החינוך	מוקד מצוקה של משרד החינוך ע"מ לקבל ייעוץ, תמיכה או הפנייה לגורמים מקצועיים או עמותות בכל התחומים		118 (מוקד טלפוני)
קו קריירה	ייעוץ פסיכולוגי-תעסוקתי חינוכי בטלפון (מועד להורים יחידים)	ניתן ע"י שרות התעסוקה	1-700-70-25-35
תנועת ש.ל.מ. (שרות לאומי למבוגר)	תנועה חדשה קולטת ומשבצת מתנדבים במגזר הציבורי במגוון תפקידים מאתגרים	יש סניפים בכל הארץ עם פרויקטים חדשים	03-5407138 (מא להשאר פרטים במשיבון, ויחזרו אליך) SHALEM@MATNASI M.ORG.IL
הלשכה לסיוע משפטי	מש' המשפטים	<u>הנהלת האגף:</u> הקריה הממשלתית, רח' התקווה 4, בנין 3, קומה 4	טל: 02-6211350 פקס: 02-6211357
		<u>לשכת ת"א:</u> רח' הכריסה סולד 4, קומת כניסה, מיקוד 64924	טל: 03-6932777 פקס: 03-6932722
		<u>לשכת י-ם:</u> רח' הסורג 1, בית מצפה, קומה 2, ת.ד. 1777, מיקוד 94230	טל: 02-6211333 פקס: 02-6211377
		<u>לשכת חיפה:</u> רח' פל-ים 15א', קומה 11, מיקוד 31043	טל: 04-8633888 פקס: 04-8633879

טל: 08-6404526 פקס: 08-6404539	<u>לשכת ב"ש</u> שד' שחר 33, בית מעם, קומה 8, מיקוד 84002		
03-6120000		קו פתוח (מידע וייעוץ משפטי בטלפון) לנשים בימי א',ב',ה' 17:00-19:00	שדולת הנשים
טל: 04-8643832 פקס: 04-862039	<u>חיפה</u> : רח' דבורה 2, פינת החלוץ 41, קומה 4	ייעוץ בבחירת מקצוע, להסבה, דרכה בהכנת קו"ח, סדנאות הכנה לראיונות וספריית מידע תעסוקתי. כמו כן, ניתן לקבל ייעוץ במספר שלוחות נוספות בצפון: עכו, כרמיאל, חצור הגלילית, סבריה, צפת, עפולה וחדרה.	4 מרכזים לייעוץ פסיכולוגי תעסוקתי
טל: 03-7634230 פקס: 03-7634244	<u>ת"א</u> : דרך מנחם בגין 125 מגדל הקריה, קומה 8		
טל: 02-5013175 פקס: 02-5013174	<u>ירושלים</u> : רח' יפו 224, בנין התחנה המרכזית, קומה 5		
טל: 08-8343832 פקס: 08-6264138	<u>ב"ש</u> : הקריה הממשלתית, רח' התקווה 4, בנין 3, קומה 4		